

LASIKORUTAITEEN SUUNNANNÄYTTÄJÄ – LEA SWANTZ

Lasikorutaiteilija Lea Swantz (s. 1961) on suomalaisen lasikorutaiteen suunnannäyttäjää. Liioittelematta voi sanoa, että hän on merkittävä alansa laadun ja tason nostaja sekä innostava opettaja. Hänen muotokielensä suodattuu kolmen kulttuurin läpi. Lasihelmistä heijastuvat lapsuus Tansaniassa, aikuisuus Yhdysvalloissa ja viime vuodet suvun kotimaassa Suomessa.

Hänen koruissaan ovat läsnä yhtä aikaa vahva historiatietoisuus ja kiinnostus uusia valmistustekniikoita kohtaan.

Korutaiteen pariin Swantzin johdatti kiinnostus miniatyyriyöskentelyä kohtaan, lasi puolestaan löytyi Yhdysvalloissa San Diegon taidekäsityöläiskylässä. Swantz työskentelee ja asuu Nuutajärven lasikylässä.

Koulutuksesi ?

- Aloitin lampputekniikan kurssilla Yhdysvalloissa San Diegossa vuonna 1997. Sen jälkeen olen käynyt useita alan kursseja.

- Tuorein kurssi kesällä 2009 Penlandissa Yhdysvalloissa perehdytti borosili-kaattilasiin, joka mahdollistaa esineiden valmistamista lampputekniikalla.

- Teen myös parhaillaan [syksyllä 2009] ammattitutkintoa Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitokselle. Sen jälkeen on vuorossa mestaritutkintoon valmistautuminen.

Millä tavalla helmet ja lasi tulivat elämäsi ?

- Kaikenlainen pieni ja miniatyyri on aina kiehtonut minua. Lasi puolestaan on ihastuttanut pienestä asti.

- Ensimmäiset lasihelmet löysin lapsuudenkotini läheltä Tansaniasta, kun tutkimme sisareni kanssa lähiseudun raunioita.

- Ensimmäisen kerran näin lasihelmiä valmistettavan Yhdysvalloissa San Diegon taidekäsityökylässä. Silloin loksahtivat yhteen mieltymykseni lasiin, miniatyyriin ja käsillä tekemiseen.

Kauanko olet työskennellyt lasin parissa ?

- Vuodesta 1997, jolloin kävin ensimmäisen lampputekniikan kurssin.

Missä työskentelet ?

- Nuutajärven lasikylässä.

- Suunnittelin muuttoa Suomeen 1990-luvun lopussa, ja kävin silloin portfolioni kanssa esittäytymässä helsinkiläisessä Artisaani-liikkeessä. Siellä sattui olemaan työvuorossa Nuutajärvellä työskentelevä lasinpuhaltaja Alma Jantunen. En tiennyt Nuutajärvestä sitä ennen mitään, mutta Jantunen sai kiinnostukseni heräämään.

- Kun muutin vuonna 2002 Yhdysvalloista Suomeen, muistin tapaamisemme, ja lähdin käymään Nuutajärvellä. Käynti oli ratkaiseva, sillä tiesin saman tien, että tämä oli paikka, jossa haluan työskennellä.

- Oman työskentelyni lisäksi opetan lampputekniikkaa eri puolilla Suomea.

Kuvaile millaisia helmiä valmistat ?

- Sellaisia, joita itse pitäisin. Suunnittelen helmet oikeastaan itselleni.

- Haastan itseni kokeilemaan alati uusia tekniikoita ja kuvioita. Ne myös vaihtuvat vuodenaikojen mukaan.

Keväällä huomaan käyttäväni heleitä värejä ja syksyllä lämpimämpiä, kukat ja geometriset kuviot vaihtelevat.

Mistä haet aihepiirisi ?

- Jokapäiväisestä elämästä: kirjoista, lehtiotsikoista, kankaista, huonekaluista. Myös lapsuteni Tansaniasta kumpuaa aiheita.

Parasta työssäsi ?

- Saan käyttää luovuuttani, olla itsenäinen ja vapaa.

Haastavinta työssäsi ?

- Epäsäännölliset tulot. Elannon ansaitseminen taiteella on perheelliselle ihmiselle haasteellista.

- Alkuaikoina oli ongelmallista, kun Suomessa ei tiedetty lasihelmitekniikasta juuri mitään. Helmiä ei tavallaan otettu tosissaan. Nyt on tilanne muuttunut, kun helmet on huomattu laadukkaiksi ja muutkin taidekäsityöläiset ovat innostuneet alasta.

- Loppujen lopuksi on ollut hienoa, ettei Suomessa ole ollut lasihelmiperinnettä, sillä ihmiset ottavat hyvin ennakkoluulottomasti vastaan uutuudet.

Mitä tarvitset ympärillesi, jotta voit keskittyä työntekoon ?

- Rauhallisen ympäristön. Kuuntelen mielelläni samalla musiikkia, esimerkiksi maailmanmusiikkia. Myös esteettisesti kaunis ympäristö tukee työntekoa.

- Työskentelen paljon myös hälyssä; messuilla ja tapahtumissa, mutta saan työrauhan yksinkertaisesti ryhtymällä työskentelemään. Kun olen liekin ääressä, ulkomaailma meluineen sulkeutuu.

Mikä on paras vuorokaudenaika työskennellä ?

- Yleisesti aamupäivä, mutta kun innostun jostakin kokeilusta tai ideasta, voin työskennellä vaikka puoli vuorokautta yhteen menoon.

Mottosi ?

- Koti on siellä, missä purat matkalaukkusi.
- Sen minkä annat toisille, saat itsellesi kaksinkertaisena takaisin.

Perheesi ?

- Perheeni on hyvin sukurakas. Olen paljon tekemisissä vanhempieni, sisarusteni, tätieni, setieni ja läheisteni kanssa. Monet asuvat kaukana, mutta Facebook ja Skype yhdistävät.
- Minulla on kaksi aikuisuutta lähestyvää poikaa, Mika ja Noah.

Kuvaile itseäsi muutamalla sanalla ?

- Iloinen, sosiaalinen, oikeudenmukainen ja diplomaattinen.

Paras rentoutumiskeinosi ?

- Helmenteko [nauraa]
- Kun olen stressaantunut, istun alas ja teen pari helmeä. Se on aina auttanut.
- Viihdyn myös hyvin omassa kodissani, josta pyrin luomaan mahdollisimman rauhallisen ja seesteisen.

Mitä harrastat ?

- Luen kirjoja. Ne käsittelevät usein lasialaa ja mieliaihettani historiaa. Luen myös romaaneja ja itsetuntemusta käsitteleviä kirjoja.

- Keskustelen lukemastani varsinkin isosiskoni kanssa, jolta saan myös usein hyviä lukuvinkkejä.

Tulevaisuudensuunnitelmasi ?

- Haluan oppia työskentelemään borosilikaattilasilla. Se innostaa, vaikka oppimiseen menisi seuraavat kymmenen vuotta. Borosilikaatti on kovaa, kevyttä ja kestää hyvin lämpötilan vaihteluja. Lampputekniikalla siitä voi valmistaa esimerkiksi viinilaseja.
- Tavoitteeni on myös vähitellen vähentää opetustyötä ja keskittyä enemmän omaan tekemiseen.

Mikä olisit, jos et olisi lasikorutaiteilija ?

- Olisin varmaan jäänyt ravintola-alalle. Se on samantyyppistä luovaa ja pienuuden muokkaamista kuin nykyinen työni. [Lea Swantzilla on ollut leipomo ja ravintola sekä Yhdysvalloissa että Suomessa. Hän työskenteli alalla 12 vuotta]